

Uzasadnienie opinii Zarządu Województwa Podkarpackiego nt. Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Mielca na lata 2016-2023

Program rewitalizacji (lokalny, miejski, gminny itp.) to inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2016, poz. 446 z późn. zm.) lub art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015, poz. 1777 z późn. zm.) wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do jego zrównoważonego rozwoju, stanowiący dla gminy narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności i polityk gminnych w ramach rewitalizacji.

W związku z dominującym udziałem środków unijnych dla finansowania działań rewitalizacyjnych istotnym odniesieniem dla gmin są *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z 2 sierpnia 2016 r.* oraz *Instrukcja przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 z dnia 12 lipca 2016 r.*

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Mielca na lata 2016-2023 (LPR Miasta Mielca) został przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/282/2016 Rady Miejskiej w Mielcu z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Mielca na lata 2016-2023. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Mielca został uchwalony na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.).

Zespół ds. rewitalizacji dokonał weryfikacji LPR zgodnie z wymogami wynikającymi z Wytycznych Ministra Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r. w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz z *Instrukcją przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020*. W związku z uczestnictwem Miasta Mielca w Konkursie dotacji na działania wspierające gminy w zakresie przygotowania programów rewitalizacji na terenie województwa podkarpackiego w opinii uwzględniono także wymogi określone w dokumentacji konkursowej.

Uwagi ogólne:

1. Tekst LPR Miasta Mielca należy poddać korekcie technicznej. W wielu miejscach tekst urywa się i przechodzi do kolejnych linijek (przykładowo str. 24; str. 105; str. 142).

2. Pośród krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych powołano się na Narodowy Plan Rewitalizacji. Taki dokument nie został jednak przyjęty.
3. Str. 141 – przywołana w tekście tabela nr 1 i tabela nr 2 faktycznie dotyczy odpowiednio tabeli 98 i tabeli 99.
4. Powoływanie się na Ustawę z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (np. str.: 171 przypis, 258 przypis) jest sprzeczne z przywołaną podstawą prawną w tekście uchwały. Należy doprowadzić do zgodności treści LPR z podstawą prawną.
5. Należy usunąć podwójną numerację stron w LPR.

Uwagi dotyczące cech i elementów programu rewitalizacji:

1. Definicja rewitalizacji na str. 4 przywołana została z przepisów ustawy o rewitalizacji i powołuje się na gminny program rewitalizacji
2. W tekście poniżej definicji na str. 4 opisane jest inne rozumienie kompleksowości niż w *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* (str. 20)
3. Diagnoza zawarta w LPR Miasta Mielca obejmuje analizę wszystkich sfer, jednakże w zakresie sfery technicznej nie przedstawia opisu w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym budynków mieszkaniowych oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych.
4. Należy zweryfikować zapisy w akapicie: *Koncentracja negatywnych zjawisk – obszar zdegradowany* (str. 162). Błędnie wskazano następującą treść: *Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują, że obszar zdegradowany można wyznaczyć dla miejsc koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami ze sfer gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Obszar można uznać za zdegradowany w przypadku współwystępowania minimum jednego problemu ze sfery społecznej oraz problemów z pozostałych sfer.*
5. W części *Negatywne zjawiska na obszarze rewitalizacji w mieście Mielec wg wskaźników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego* (str. 179) należy wskazać dokładne źródła danych wraz z informacją metodologiczną, dla przedstawionych w programie rewitalizacji wybranych wskaźników zgodnych z *Instrukcją przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 z dnia 12 lipca 2016 r.*
6. Do projektów z *Listy podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych* oraz *Pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych*, które mogą wykraczać lub wykraczają poza obszary wskazane do rewitalizacji, należy dołączyć uzasadnienie jak będą one oddziaływać na obszar rewitalizacji oraz czy przyczynią się do zmniejszenia problemów zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji (np. projekt nr 7 *Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii (OZE) w budynkach użyteczności publicznej*).

7. W LPR Miasta Mielca nie zostały opisane ramy finansowe w odniesieniu do projektów i przedsięwzięć z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł. Ograniczono się do podania jedynie ogólnej wartości szacunkowej, co budzi wątpliwości odnośnie możliwości finansowych oraz racjonalności realizacji projektów i przedsięwzięć przedstawionych w LPR.
8. W treści LPR Miasta Mielca nie określono wprost komplementarności finansowej z uwzględnieniem wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS (zaplanowano finansowanie zdecydowanej większości projektów z EFRR, bez komplementarności z innymi środkami).
9. W LPR Miasta Mielca nie uwzględniono dywersyfikacji finansowej.
10. W treści LPR Miasta Mielca określono ocenę aktualności i stopnia realizacji programu oraz sposoby jego zmiany w odniesieniu do Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (str. 288). Należy uszczegółowić przebieg procedury zmiany programu, wskazać zasady na podstawie których będzie istniała możliwość wprowadzania modyfikacji programu w reakcji na zachodzące zmiany.
11. W treści LPR Miasta Mielca nie określono dokładnie czy program uwzględnia projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne współfinansowane ze środków EFRR, EFS, FS i innych źródeł publicznych i prywatnych (stosuje się określenia np. środki własne i dotacja z funduszy unijnych; środki własne, środki pomocowe UE)
12. W LPR Miasta Mielca nie określono wprost czy projekty infrastrukturalne finansowane z EFRR wykazują komplementarność z projektami planowanymi do realizacji z EFS. Komplementarność projektów infrastrukturalnych z działaniami społecznymi nie została jasno sprecyzowana, podczas, gdy jest ona wymagana: Obowiązek wykazania w programie rewitalizacji komplementarności do projektów z EFS to uwarunkowanie wynikające z zapisów SZOOP RPO WP 2014-2020. Zgodnie z Wytocznymi Ministra Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r. w zakresie rewitalizacji (str. 20) Kompleksowość programu rewitalizacji:
 - 1) Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, FS oraz innych publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno-funkcjonalnego lub technicznego lub środowiskowego związanego zarówno z zdanym obszarem jak i jego otoczeniem (...). W trakcie opracowywania i wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.
 - 2) Program rewitalizacji złożony z wielu różnorodnych projektów jest konstrukcją warunkującą osiągnięcie kompleksowości interwencji. Oczekuje się wzajemnego powiązania oraz synergii projektów rewitalizacyjnych. Nie oznacza to w każdym przypadku obowiązku jednoczesnej realizacji projektów, lecz synchronizację efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową.

13. Z treści LPR Miasta Mielca wynika, że zostanie powołany Zespół ds. rewitalizacji, natomiast przywołany w części K.3. Monitoring (str. 290) *Komitet Rewitalizacji* wynika z ustawy o rewitalizacji.

Uwagi dotyczące finansowania z RPO WP 2014-2020

1. Wskazane w LPR Miasta Mielca do realizacji projekty i przedsięwzięcia wymagają doprecyzowania źródeł finansowania z funduszy UE i zweryfikowania czy wpisują się w określone w SZOOP RPO WP 2014-2020 typy projektów stosownie do *Instrukcji przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020*. Jeżeli projekt ma zamiar ubiegać się o wsparcie z RPO WP 2014-2020 jego zakres musi wpisywać się w typy projektów określone w RPO WP 2014-2020. Zgodnie z typami projektów w działaniu 6.3 możliwa jest budowa, przebudowa, rozbudowa, nadbudowa, remont, w celu przywrócenia i/lub nadania nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych, sportowych, turystycznych lub rekreacyjnych:
- a) budynków użyteczności publicznej, wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia funkcjonalnie związanego z budynkiem, zdegradowanych budynków (w tym przemysłowych, powojkowych, popegeerowskich, pokolejowych) wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia funkcjonalnie związanego z budynkiem,
 - b) obszaru przestrzeni publicznej,
 - c) części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem - jako element szerszego projektu.

W związku z powyższym należy zwrócić uwagę czy projekty wskazane w LPR Miasta Mielca spełniają powyższe warunki (np. w przypadku projektu dotyczącego zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii (OZE) w budynkach użyteczności publicznej – nie wskazano jaka nowa funkcja zostanie nadana tym budynkom lub projektów dotyczących rewitalizacji zieleni – nie wskazano jakie nowe funkcje zostaną nadane tym miejscom).

WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Bogdan Romaniuk